

Pagina 2 van 12 Het competentieprofiel van de opleiding is een referentiepunt in Vlaanderen, is weldoordacht en werd ook intensief afgetoetst aan internationale opleidings- en competentieprofielen. Uit de gesprekken met het werkveld kon de commissie afleiden dat de opleiding veelvuldig overleg pleegt met het werkveld, dat zich betrokken voelt en stelt dat de opleiding rekening houdt met haar input.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als voldoende.

Het opleidingsprogramma bestaat uit 180 studiepunten, dat in het modeltraject 3 jaar omvat en verdeeld is over zes semesters.

De opleiding kiest voor een competentiegericht, actueel en flexibel programma dat steunt op wetenschappelijke inzichten en internationale ontwikkelingen. De opleiding heeft een samenhangend programma dat uit vier leergebieden bestaat: het kernleergebied verloskunde en de functionele leergebieden biomedische wetenschappen, humane wetenschappen en professionele ontwikkeling. Het kernleergebied bevat de essentie van de opleiding vroedkunde, terwijl de functionele leergebieden noodzakelijke ondersteunende competenties aanleren aan de studenten. De zorgsituaties worden steeds complexer doorheen de opleiding. De commissie is van oordeel dat de inhoud en de vormgeving van het programma aan de maat is. De leergebieden fungeren als leerlijnen doorheen het programma en de commissie waardeert de opbouw van het programma rond het geïntegreerd kerngebied verloskunde. De fundamentele elementen om op te leiden voor de Vlaamse context zijn aanwezig, maar de uitgesproken ambities van de opleiding rond de autonomie van de vroedvrouw en fysiologie zijn minder zichtbaar in het programma en dienen een prominentere plaats te krijgen in het geheel. De opleiding lijkt echter moeite te hebben om haar ambitieuze doelstellingen volledig te vertalen naar het programma, zowel op vakinhoudelijk vlak wat de fysiologie betreft, als wat de ambitie rond blended learning betreft op onderwijskundig vlak. De opleiding is er in geslaagd haar uitgesproken aandacht voor wetenschappelijk onderzoek te vertalen naar het programma. De kritische reflex en het wetenschappelijk onderzoek zit sterk verweven in de verschillende opleidingsonderdelen.

De studenten hebben een druk les- en stageschema en geven aan dat het programma zwaar maar studeerbaar is. Van de studenten en lectoren wordt een grote mate van flexibiliteit verwacht, in het bijzonder wat wijzigingen in het lessenrooster betreft.

De opleiding kiest voor een programma met ruimte voor keuzemogelijkheden, in lijn met de onderwijsvisie van de hogeschool. Er zijn keuzeopleidingsonderdelen om te verbreden of te verdiepen, een keuzestage en een flexibele planning voor de stages. De opleiding heeft volgens de commissie een samenhangend programma opgesteld en waardeert de grote mate van flexibiliteit die ze hanteert. De commissie is echter van mening dat de opleiding haar opleidingsonderdelen nog meer kan integreren.

De opleiding zet in op verschillende gevarieerde werkvormen, waaronder projectmatig werk en simulatie-onderwijs. De commissie waardeert de eerste stappen die de opleiding gezet heeft rond blended learning, maar vraagt dat de opleiding haar potentieel op dit vlak beter benut.

Het klinisch onderwijs in de vorm van een stage wordt aangeboden in zeven opleidingsonderdelen, verspreid over zes semesters en bedraagt een totaal van 38 weken.

Pagina 3 van 12 Studenten kunnen stage lopen over heel Vlaanderen in verschillende ziekenhuizen en in diverse afdelingen; van verloskamer tot kraamafdeling, gynaecologische afdeling, neonatologie en enkele keuzestages.

Studenten hebben de kans om een stage in het buitenland te volgen. Daarbij kunnen ze kiezen tussen een lange uitwisseling van 12 weken, zowel binnen als buiten Europa, of een korte uitwisseling van 6 weken in Brussel of Nederland. Beide uitwisselingstrajecten hebben een duidelijke meerwaarde, maar de nadruk in deze korte uitwisseling ligt voornamelijk op interculturele bewustwording, wat door de opleiding gelijkgesteld wordt met internationalisering. De opleiding biedt studenten ook Internationalisation@Home activiteiten aan, waarvan de 'Internationale Week' het ankerpunt is. De commissie stelt dat dit de juiste aanpak is, maar ziet nog ruimte voor verdieping en verruiming door het internationale aspect meer te benadrukken en te verweven in het programma.

De opleiding beschikt over mooie voorzieningen, waar het goed uitgebouwde skillslab en de degelijke mediatheek de centrale pijlers zijn. Het gebouw is mooi en functioneel ingericht en er is voldoende ruimte en materiaal om te oefenen in de vroedkunde. Het hoge aantal studenten in het departement en het feit dat verschillende opleidingen gebruik moeten maken van de faciliteiten zorgt ervoor dat er een hoge druk ligt op deze lokalen. Daarnaast zorgt het drukke les- en stageschema ervoor dat studenten niet altijd kunnen oefenen in het skillslab, dat sluit om 18u.

Studenten kunnen doorheen hun opleiding beroep doen op STAB, het studieadviesbureau. Vanaf het eerste jaar krijgen de studenten een trajectbegeleider toegewezen, die optreedt als coach en studenten wegwijs maakt. De trajectbegeleider ondersteunt de student, maar de opleiding rekent op de verantwoordelijkheid van de student om zelf de eerste stap te zetten. In het geval van klachten kunnen de studenten terecht bij de ombudspersoon, maar die klachten zijn eerder beperkt. De omkadering van de studenten en de grondige screening op voorhand zorgt ervoor dat elke student voldoende leermomenten heeft, maar de opleiding erkent dat de autonomie van de vroedvrouw niet op alle stageplaatsen evenveel aan bod komt. De commissie wil de opleiding vragen meer aandacht te besteden aan het autonoom nemen van een medische beslissing zonder orders van de arts, wat een belangrijke kerntaak is van de vroedvrouw. Ondanks de inspanningen die de opleiding reeds geleverd heeft, blijft de uitval nog vrij hoog. De commissie acht het wenselijk dat de studenten voor ze aan de opleiding beginnen, eventueel in augustus, op gesprek komen om te polsen naar hun intenties en motivaties.

De opleiding bestaat verder uit een enthousiaste en diverse groep lectoren, gestimuleerd door het werkveld en de verschillende internationale contacten die ze onderhouden. Het team bestaat uit een gebalanceerde mix van zowel masters als bachelors, verschillende achtergronden en vooropleidingen. Deze diverse groep draagt de visie duidelijk uit als hun visie op vroedkunde en heeft daarmee de vroeger sterk aanwezige link met de verpleegkunde doorgeknipt. Sinds 2011 is professionalisering van medewerkers ook een vast onderdeel van het KHLeuven functioneringsbeleid.

De lectoren dragen bij aan een duidelijke verbetercultuur in de opleiding, getuige daarvan de talrijke grondige wijzigingen die de opleiding onderging sinds het vorig visitatiebezoek. De commissie waardeert daarbij de doelgerichte aanpak via concrete acties, maar vraagt dat de opleiding ook durft te prioriteren in de komende verbeterplannen.

De commissie beoordeelt het gerealiseerd eindniveau als voldoende.

De commissie stelt dat de opleiding reeds een belangrijke stap heeft gezet in het ontwikkelen van een toetsbeleid, maar dat ze nog heel wat te doen heeft. Op vlak van transparantie neemt de opleiding reeds voldoende maatregelen. Op vlak van betrouwbaarheid en validiteit dient de opleiding nog verdere inspanningen te nemen om de toetskwaliteit te verhogen. De commissie stelt dat het plan van de opleiding alvast de juiste elementen bevat en vraagt dat de opleiding zoals beloofd ook werk maakt van de implementatie ervan in 2013.

De studenten krijgen via de studiewijzers alle nodige informatie over de examens. Tijdens de lessen worden ook reeds oude examenvragen besproken en wordt overlopen wat verwacht wordt van de student omtrent de lessenreeks. De opleiding organiseert voor de bachelorproef ook een specifiek informatiemoment om alles helder uit te leggen aan de studenten. De examenvormen variëren voldoende.

De examens zijn in de eerste twee semesters nog sterk traditioneel kennisgericht, maar evolueren in de latere semesters richting meer casusgestuurd en competentiegericht. De opleiding levert ook inspanningen om het examenrooster van de studenten zodanig te organiseren dat er geen overlap is, op basis van de jaarprogramma's. Studenten krijgen voldoende feedbackmogelijkheden, zowel tijdens de stage als tijdens de examens.

De commissie was van oordeel dat de reflectie in de stageverslagen eerder beperkt en te vaak een beschrijving van de feiten was, wat in schril contrast staat met de dagelijkse reflectie die de studenten moeten maken tijdens de stage zelf. De commissie vraagt de opleiding om hier meer aandacht aan te besteden.

De bachelorproef van de opleiding bestaat uit verschillende componenten, die op elkaar aansluiten en waarmee de opleiding wil peilen naar de mate van integratie. De praktische vaardigheden worden getoetst aan de hand van een deel van de verloskamerstage, en de studenten werken doorheen de opleiding ook aan een portfolio, dat als onderdeel van de bachelorproef wordt ingediend. Studenten werken verder aan een project, zowel individueel als in groep, rond een vroedkundig thema. Tenslotte leggen de studenten ook nog een overalltoets af, die peilt naar de kennis en vaardigheden van de studenten via een casus. De onderdelen van de bachelorproef zijn zeer waardevol, maar een geïntegreerd geheel vormt de bachelorproef niet.

Met de huidige opleidingsonderdelen dekt de opleiding zeker de nodige competenties af die nodig zijn om een adequate eindevaluatie te garanderen. Tegelijkertijd wil de commissie haar bedenkingen uiten bij het hanteren van een gefragmenteerde bachelorproef. De commissie vraagt de opleiding dan ook om wat de bachelorproef betreft een duidelijker keuze te maken.

De opleiding heeft een groot aantal studenten en kent een relatief hoge uitval. De opleiding investeert veel tijd en moeite in het informeren van abiturienten, maar kan dit nog vroeger doen in het keuzeproces van de studenten. In 2011-2012 was de gemiddelde studieduur 3,4 jaar.

De opleiding is duidelijk verankerd in het regionale werkveld en speelt in op de eisen van het beroepenveld. Studenten uit de KH Leuven hebben over het algemeen wat meer

Pagina 5 van 12 koudwatervrees ten aanzien van de arbeidsmarkt en er stromen meer studenten door naar de master vroedkunde dan de andere opleidingen. Het werkveld herkent bij studenten uit KH Leuven een sterke theoretische bagage, een kritische reflex en de drang om bij te leren. Een groot aantal studenten begint na de opleiding aan een vervolgopleiding in de vorm van een bachelor-na-bachelor of aan een masteropleiding via een schakelprogramma. Studenten vertonen een hoog studierendement in deze vervolgopleidingen.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in de vroedkunde (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Informatie op basis van bijkomende externe beoordeling

De NVAO dient in haar besluit voor de opleidingen vroedkunde ook een oordeel te vellen over het al dan niet voldoen van de opleiding aan de Europese richtlijn. Art. II.67, lid 5 van de Codex Hoger Onderwijs vermeldt hierover het volgende: *“De accreditatieorganisatie bevestigt in haar accreditatierapport en in haar accreditatiebesluit, bedoeld in artikel II.147, of het instellingsbestuur bij het vaststellen van de opleidingsprogramma's de betreffende Europese richtlijn al dan niet heeft nageleefd. De accreditatieorganisatie neemt dat besluit op grond van de gepubliceerde externe beoordeling van de opleiding.”*

De NVAO heeft vastgesteld dat zij op basis van de visitatierapporten geen besluit kan nemen met betrekking tot het voldoen van de opleiding aan de Europese richtlijn.

De rapporten van parallelle commissie 2 bevatten noch informatie over de mate waarin de opleidingen voldoen aan de Europese richtlijn, noch een oordeel hierover.

De NVAO heeft de visitatiecommissie op basis van artikel II.142, §5 Codex Hoger Onderwijs per brief d.d. 4 november 2014 verzocht om over te gaan tot een bijkomende externe beoordeling en haar gemotiveerd oordeel over het voldoen van de opleidingen aan alle elementen van de Europese richtlijn in een addendum bij het visitatierapport te publiceren.

De NVAO heeft op 6 februari 2015 het addendum van de bijkomende externe beoordeling uitgevoerd door parallelle commissie 2 ontvangen.

In het addendum toont parallelle commissie 2 aan dat de door haar gevisiteerde opleidingen voldoen aan alle eisen van de Europese richtlijn. De commissie komt tot die conclusie:

- doordat de opleidingen allen de domeinspecifieke leerresultaten (DLR) volgen die op Vlaams niveau vastgelegd zijn voor de bachelor vroedkunde. De DLR werden gezamenlijk door de opleidingen vroedkunde in Vlaanderen opgesteld in overeenstemming met het K.B. dd. 1 februari 1991 betreffende de uitoefening van het beroep van vroedvrouw, de Europese Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties. De opleidingen hielden ook rekening met de E.E.G.-richtlijnen dd. 21 januari 1980 – 154/155 en de aanbevelingen van de Vlaamse Organisatie van Vroedvrouwen met betrekking tot de wetgeving.

- na het inkijken van een log- of prestatieboek, dat alle opleidingen hebben uitgewerkt en recent in samenspraak met het VLOV (Vlaamse Organisatie van Vroedvrouwen) hebben geactualiseerd. Dat logboek is met andere woorden uniform voor alle Vlaamse opleidingen. In dat logboek maken de opleidingen inzichtelijk dat een student alle verrichtingen moet hebben gehaald alvorens te kunnen afstuderen.

Pagina 6 van 12 - door de vaststelling dat de door de Europese richtlijn (Art. 40.3) gevraagde theoretische kennis (verloskunde, gynaecologie, fysiologie, beroepsethiek en -wetgeving, enzovoort) in voldoende mate aan bod komt in het curriculum van de opleidingen. De commissie heeft tevens vastgesteld dat de studenten in staat worden gesteld de nodige stages te lopen en dat alles in het werk wordt gesteld om de studenten het aantal verrichtingen te laten bereiken zoals vereist door de Europese richtlijnen.

De NVAO stelt vast dat de informatie op basis van de bijkomende externe beoordeling gemotiveerd en op navolgbare wijze aantoont dat de opleiding voldoet aan alle elementen van de Europese richtlijn.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

Bevindingen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen;
- De opleiding voldoet aan alle elementen van de Europese richtlijn.

Pagina 7 van 12 **Besluit²**

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de vroedkunde (professioneel gerichte bachelor) van de UC Leuven.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO een accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in de vroedkunde (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door de UC Leuven. De opleiding wordt aangeboden te Leuven en kent geen afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De opleiding wordt tevens in overeenstemming met de Europese Richtlijn 2005/36 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties verklaard.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023.

Den Haag, 17 september 2015

De NVAO
Voor deze:

Paul Zevenbergen
Bestuurder

Lucien Bollaert
Bestuurder

---

² Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren.
Bij e-mail van 15 september 2015 heeft de instelling ingestemd met het ontwerp accreditatiebesluit.

Pagina 8 van 12 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1. Beoogd eindniveau	Goed
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Naam instelling	UC Leuven
Adres instelling	Abdij van Park 9 B-3001 Heverlee
Aard instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie KU Leuven
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in de vroedkunde
Niveau een oriëntatie	Professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	Vroedvrouw
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– Geen – Geen
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Leuven
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2016
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden	2013-2014
(Delen van) studiegebied(en)	Gezondheidszorg
ISCED benaming van het studiegebied	091 Health 0913 Nursing and midwifery

1. Fysiologie, zorg en begeleiding
Diagnosticeert, begeleidt, bewaakt en bevordert de fysiologische zwangerschap, arbeid, bevalling, kraambed, ouderschap en zorg voor het jonge kind. Promoot, ondersteunt en begeleidt borstvoeding. Voert autonoom en met volwaardig beslissingsrecht verloskundige handelingen uit en verricht de bevalling binnen de medische en wettelijke bevoegdheid van de vroedvrouw.
2. Risicodetectie/risicoselectie
Detecteert binnen de beroepsdomeinen autonoom risico's en complicaties, handelt adequaat, consulteert specialisten en verwijst op gepaste wijze door.
3. Pathologie, zorg en begeleiding:
Verleent adequate zorg en begeleiding, op voorschrift van en in samenwerking met andere specialisten binnen het domein van de verloskunde, de reproductieve geneeskunde, gynaecologie en neonatologie. Verleent zo nodig in risicosituaties of bij complicaties autonome zorg.
4. Psychosociale context
Situeert de vrouw en haar omgeving in de familiale, sociale, maatschappelijke en culturele context en speelt hier gericht op in, rekening houdend met diversiteit en interculturele beleving. Herkent psychosociale crisissituaties en verwijst gepast door.
5. Ethiek en wetgeving
Handelt op ethisch verantwoorde wijze binnen de grenzen van deontologie en wetgeving.
6. Gezondheidspromotie
Werkt autonoom en in samenwerking doelgericht aan preventie en bevordert de gezondheid volgens de principes van de gezondheidspromotie
7. Samenwerken en communicatie
Zorgt voor een optimale interdisciplinaire samenwerking en voor een aangepaste en actuele organisatie van de praktijk. Communiceert zowel mondeling als schriftelijk op een deskundige en adequate wijze aan collega's, andere specialisten en een breed publiek.
8. Coaching
Coacht en begeleidt studenten en collega's uit eigen en verwante disciplines, om een kwaliteitsvolle zorg te waarborgen.
9. Professionalisering
Werkt aan permanente profilering van het beroep en de eigen professionalisering via het voortdurend kritisch in vraag stellen van het eigen functioneren en door het volgen van vormingsinitiatieven. Reflecteert op de eigen praktijk en verwerkt deze reflecties in het professioneel handelen.

Pagina 11 van 12 10. Evidence-based zorg

Verleent evidence-based zorg door het integreren van nieuwe wetenschappelijke inzichten en door participatie aan praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek.

11. Kwaliteitsvolle zorg

Verleent autonoom professionele, kwalitatief hoogstaande en veilige zorg. Ontwikkelt een visie met betrekking tot het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van de zorg en draagt bij tot het implementeren van innovaties.

Voorzitter:

- Peter Evers, hoofd van de bacheloropleiding Verloskunde aan de Academie Verloskunde Maastricht (Zuyd Hogeschool);

Leden:

- Sabine Van de Vyver, hoofdvroedvrouw in het Sint-Vincentiusziekenhuis te Deinze;
- Margriet Pluymaekers, vroedvrouw bij vroedvrouwenpraktijk 'Zwanger in Brussel' en lid van de wetenschappelijke commissie van de Vlaamse Organisatie van Vroedvrouwen (VLOC);
- Ivan D'haese (onderwijsdeskundige), sinds 1997 verbonden aan de Hogeschool Gent als stafmedewerker onderwijsontwikkeling en -vernieuwing;
- Sara Christiaen (student-lid), afgestudeerd Bachelor in de Vroedkunde aan de Katholieke Hogeschool Brugge- Oostende.

De commissie werd ondersteund door Joeri Deryckere, secretaris.